

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЕКОНОМИЈА

530.

Врз основа на член 19, од Законот за техничката инспекција („Службен весник на Република Македонија“ бр. 88/2008), министерот за економија донесе

**П Р А В И Л Н И К
ЗА КОРИСТЕЊЕ НА ЛИФТОВИ И ТРАНСПОРТЕРИ**

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник се пропишува техничката опрема која е предмет на технички преглед и периодични испитувања, ставањето во употреба и користењето на техничката опрема, временскиот распоред, активностите начинот и постапката за вршење на технички прегледи и периодични испитувања, поблиските услови кои треба да ги исполнат независните правни лица што учествуваат во постапката за технички преглед и периодични испитувања, и видот на документите кои ја следат техничката опрема при ставање во употреба и при користење.

Член 2

Одредбите од овој правилник се применуваат за следната техничка опрема:

- лифтовите за превоз на лица, за превоз на лица и стоки или за превоз само на стоки со пристап на лица во кабината,
- лифтовски платформи за превоз на лица, за превоз на лица и стоки или за превоз само на стоки со пристап на лица на платформата (на пр. лифтовски платформи за превоз на лица кои се движат со помош на количка, лифтовски платформи за возила со управување од платформата, лифтовски платформи за доставување материјали и слично),
- платформи за скали кои се движат по водилка поставена под наклон кој го следи наклонот на скалите (на пр. платформа за скали за превоз на лица кои се движат со помош на количка и слично),
- транспортери за лица (ескалатори и подвижни ленти за превоз на лица),
- сервисни лифтови, односно лифтови и лифтовски платформи за превоз само на стоки без пристап на лица во кабината или на платформата (на пр. лифтови за пренос на храна, за доставување на материјали итн.),
- градежни лифтови, платформи и висечки скелиња со механизирани погон кои се привремено вградени во објекти и се наменети за подигање лица или лица и стоки или само стоки,
- извозни постројки во рудници,
- лифтовски платформи и подигачи во театри со механизирани погон,
- висечки подвижни платформи со пристап на лица кои се привремено или постојано вградени во објекти и се наменети за одржување на објектите.

Член 3

Одделни изрази употребени во овој правилник го имаат следното значење:

- „техничка опрема“ е опремата утврдена со член 2 од овој правилник,
- „Државен инспекторат за техничка инспекција“ (во натамошниот текст: Инспекторат) е орган кој врши инспекциски надзор на техничката опрема од член 2 на овој правилник,
- „ставање во употреба“ е постапка со која од страна на Инспекторатот се одобрува користење на техничката опрема за прв пат, после извршени значајни промени или оспособување за употреба по несреќен случај,
- „користење“ е било која активност поврзана со: правилната употреба за предвидената намена и согласно упатствата за употреба, одржувањето и сервисирањето, спасувањето на патниците, означувањето, техничките прегледи и известувањето на Инспекторатот, преземањето мерки за подобрување на безбедноста и чувањето на документите кои треба да ја следат опремата при нејзино користење,
- „сопственик на техничката опрема“ е физичко или правно лице кој ја поседува или изнајмува техничката опрема од член 2 на овој правилник и има одговорност за осигурување безбедна употреба, правилно одржување и функционирање на истата,
- „одговорно лице“ е физичко или правно лице кое со договор или со писмено овластување е овластено во име на сопственикот на техничката опрема да се грижи за

обезбедување безбедна употреба, правилно одржување и функционирање на техничката опрема,

- „производител“ е правно лице или негов овластен претставник со седиште во Република Македонија кое ја има одговорноста за проектирањето, составувањето, вградувањето (монтажата), пуштање на пазар, преправањето или поправањето, извршувањето на значајни промени и кој во одредени случаи, става ознака за сообразност и изготвува изјава за сообразност,
- „трговец“ е физичко или правно лице или нивен овластен застапник со седиште во Република Македонија кое учествува во синџирот на набавки, ја пушта на пазарот техничката опрема од член 2 на овој правилник и ја превзема одговорноста за проектирањето, составувањето, вградувањето (монтажата), пуштање на пазар, извршувањето на значајни промени и кој во одредени случаи става ознака за сообразност и изготвува изјава за сообразност,
- „проектант“ е правно лице со седиште во Република Македонија, ангажирано од производителот, трговецот или кое било правно или физичко лице за извршување на активности поврзани со проектирање на техничката опрема од член 2 на овој правилник, со изготвување на техничката документација и активности поврзани со усогласување на техничката документација при значајни промени,
- „монтажер“ е правно лице со седиште во Република Македонија, ангажирано од производителот или трговецот за извршување на активности поврзани со вградувањето на техничката опрема, а по претходна обука и дадено упатство за монтажа,
- „сервисер“ е правно лице кое во име на сопственикот на техничката опрема или за сопствени потреби врши редовно одржување и сервисирање, со цел да се обезбеди безбедна употреба на техничката опрема од член 2 на овој правилник,
- „новоизградена техничка опрема“ е нова опрема која за првпат се става во употреба,
- „постоечка техничка опрема“ е опрема која е ставена во употреба пред влегувањето во сила на овој правилник,
- „значителна промена“ е извршена промена на една од техничките карактеристики на техничката опрема: номиналната брзина, номиналната носивост и/или висината на подигнување, или е извршена промена на кој и да е значаен дел со делови кои не се со конструкција и тип како оригиналните делови пропишани од производителот (уредите за бесење и потпирање, носечките јажиња и вериги, конструкцијата и тежината на кабината или платформата, погонот, јажниците, водилките, управувачките уреди, сигурносните уреди и слично),
- „технички преглед пред ставање во употреба“ (во натамошниот текст прв технички преглед) е постапка со која се потврдува дека: новоизградената техничка опрема, техничката опрема на која е извршена значителна промена и техничката опрема оспособена за употреба по несреќен случај ги исполнува безбедносните барања утврдени со националните стандарди и техничките прописи, во моментот на извршување на техничкиот преглед,
- „периодичен технички преглед“ е постапка со која се потврдува дека техничката опрема и понатаму ги исполнува барањата кои ги исполнувала и при ставање во употреба, во моментот на извршување на периодичниот технички преглед,
- „вонреден технички преглед“ е постапка со која се потврдува дека се отстранети недостатоците утврдени со првиот или периодичниот технички преглед или постапка со која се потврдува дека се правилно избрани и заменети било кој од следните делови: уредите за бесење и/или потпирање, носечките јажиња и/или вериги, конструкцијата и тежината на кабината или платформата, погонот, јажниците, водилките, управувачките уреди, сигурносните уреди,
- „независно правно лице“ е правно лице кое своите работи за технички преглед и периодични испитувања ги врши независно и непристрасно во однос на заинтересираните страни.

Член 4

Техничката опрема од член 2 на овој правилник може да се стави во употреба и да се употребува доколку не го загрозува здравјето или безбедноста на лицата, безбедноста на имотот и кога пропишно вградената и одржувана техничка опрема се користи за предвидената намена.

Член 5

(1) Техничката опрема од член 2 на овој правилник подлежи на периодични технички прегледи и испитувања согласно одредбите од глава III на овој правилник, од страна на независни правни лица за технички прегледи и периодични испитувања кои ги исполнуваат условите утврдени со Законот за техничката инспекција и поблиските услови утврдени во глава IV од овој правилник.

(2) Техничката опрема може да се стави во употреба и може да се употребува доколку за неа е даден позитивен заклучок во техничкиот извештај за извршен технички преглед и периодични испитувања, согласно одредбите од глава III на овој правилник.

Член 6

(1) Одредбите од овој правилник се применуваат и за постоечката техничка опрема за која треба да се изготви стручно мислење за состојбата согласно член 35 на овој правилник.

(2) Доколку за постоечката техничка опрема не може да се даде позитивен заклучок во техничкиот извештај за извршен технички преглед, истата може да се употребува до рокот предвиден за нејзино усогласување со безбедносните барања, само доколку недостатоците не предизвикуваат опасност, при нормална употреба, по луѓето со неограничен пристап до опремата и доколку се применуваат мерките опфатени со стручното мислење согласно член 53 од овој правилник.

Член 7

(1) Суштествените здравствени и безбедносни барања утврдени со одредбите од Правилникот за пуштање на пазар на лифтови и сигурносни уреди за лифтови или Правилникот за безбедност на машини треба да се применуваат секогаш кога техничката опрема од член 2 на овој правилник или луѓето, се предмет на конкретна опасност и покрај тоа што техничката опрема се употребува согласно начинот даден од монтажерот или производителот на техничката опрема.

(2) Суштествените здравствени и безбедносни барања опфатени со други технички прописи треба соодветно да се применуваат секогаш кога постои реална опасност опфатена со тие технички прописи.

Член 8

Кога националните стандарди подготвени врз основа на европските хармонизирани стандарди (во натамошниот текст: национален стандард), опфаќаат едно или повеќе суштествени здравствени и безбедносни барања, тогаш ќе се смета дека техничката опрема проектирана, конструирана и вградена во согласност со тој стандард ги исполнува соодветните суштествени барања.

II. СТАВАЊЕ ВО УПОТРЕБА И КОРИСТЕЊЕ

Член 9

Техничката опрема, пред да се стави во употреба, треба да ги има поминато следните постапки:

- изработена техничка документација од страна на производител или проектант,
- извршена монтажа на техничката опрема од страна на производител или монтажер,
- изготвени упатства за употреба, одржување и периодични прегледи и други документи кои треба да ја следат техничката опрема од член 2 на овој правилник при нејзино користење, од страна на производител или трговец,
- спроведена постапка за оцена на сообразноста и изготвена изјава за сообразност од страна на производител или трговец, согласно Правилникот за пуштање на пазар на лифтови и сигурносни уреди за лифтови или Правилникот за безбедност на машини,
- потпишан договор со сервисер за одржување и сервисирање на техничката опрема од член 2 на овој правилник, извршен технички преглед пред ставање во употреба од страна на независно правно лице кое ги задоволува условите пропишани со овој правилник.

Член 10

(1) Сопственикот на техничката опрема треба да поднесе барање до Инспекторатот за ставање во употреба на техничката опрема. Во случај на нововградена опрема во нови објекти, барањето се поднесува од страна на инвеститорот на објектот.

(2) Барањето од став 1 на овој член треба да содржи:

- име, презиме и адреса или назив и седиште на подносителот на барањето,

- тип и намена на техничката опрема,
 - локација каде е вградена техничката опрема,
 - име, презиме и адреса или назив и седиште на производителот, или лицето кое ја пушта на пазар опремата или правното лице кое извршило значајни измени на техничката опрема,
 - назив и седиште на сервисерот,
 - назив и седиште на независното правно лице кое извршило технички преглед.
- (3) Кон барањето од став 1 на овој член се доставува и следната документација:
- тип, намена на опремата, номинална носивост, номинална брзина и други технички карактеристики,
 - заверена и потпишана изјава за сообразност согласно Правилникот за пуштање на пазар на лифтови и сигурносни уреди за лифтови или Правилникот за безбедност на машини,
 - записник за предадена техничка опрема, техничка документација, упатства за употреба и други документи кои треба да ја следат техничката опрема при нејзино користење,
 - технички извештај од извршениот технички преглед,
 - изјава заверена на нотар за склучен договор со независно правно лице кое ќе врши технички прегледи и периодични испитувања,
 - распоред на вршење на технички прегледи и периодични испитувања,
 - изјава за склучен договор со сервисер кој ќе врши редовно одржување и сервисирање, со важност на гарантниот рок на опремата, а не помалку од една година,
 - писмена изјава од сервисерот дека ги задоволува условите пропишани со овој правилник за време на важност на договорот,
 - изјава од сопственикот дека ја поседува документацијата која треба да ја придружува техничката опрема при нејзино користење.

Член 11

(1) Врз основа на поднесеното барање, а по извршена проверка на доставената документација и утврдување на исполнетоста на условите за ставање во употреба, Инспекторатот, во рок утврден со Законот за техничката инспекција, донесува решение за ставање во употреба на техничката опрема и доделува евиденциски број.

(2) Решението за ставање во употреба на техничката опрема и евиденцискиот број, Инспекторатот го доставува до подносителот на барањето.

Член 12

Подносителот на барањето за ставање во употреба на техничката опрема го прикачува решението на матичната книга од техничката опрема и видно и јасно ја означува техничката опрема со доделениот евиденциски број.

Член 13

Сопственикот на техничката опрема треба да:

- ја спроведе постапката за ставање во употреба согласно одредбите од овој правилник,
- со договор го довери одржувањето на техничката опрема на еден сервисер, кој има овластување од производителот за одржување и сервисирање на опремата,
- се грижи за спроведувањето на операциите за спасувањето на патниците да ги изведува стручно оспособено лице, доколку е соодветно,
- се грижи за извршување на редовното одржување и за правилна употреба во согласност со упатствата од производителот или проектантот,
- се грижи називот, седиштето и телефонскиот број на сервисерот постојано да бидат поставени во просторот за превоз на лица, на јасно и видно место и достапно на корисниците на техничката опрема,
- се грижи за безбедна употреба на техничката опрема во периодот помеѓу техничките прегледи и да го известува сервисерот за неправилно функционирање или за неправилно уредување на непосредната околина на техничката опрема,
- се грижи сервисирањето и одржувањето на техничката опрема да биде извршувано само од сервисерот со кој има склучено договор,
- ја исклучи од погон техничката опрема и да спречи нејзина употреба доколку е нарушена безбедната употреба и за тоа да го известува сервисерот,

- обезбеди безбеден и брз пристап до техничката опрема на сервисерот и да го извести за можните нарушувања на безбедноста на местото каде се извршува одржувањето,
- обезбеди безбеден и брз пристап до техничката опрема на лицето кое врши спасување на патниците,
- се грижи за извршување на техничките прегледи и периодични испитувања во утврдените рокови со овој правилник,
- се грижи дека во матичната книга на техничката опрема се впишани податоците за сервисерот, стручно оспособеното лице кое врши спасување на патниците и одговорното лице и да ги ажурира потребните податоци во матичната книга на техничката опрема,
- се грижи и да ја чува документацијата која треба да ја следи техничката опрема при нејзино користење.

Член 14

Одговорното лице, доколку постои, треба :

- детално да биде запознато со упатствата за употреба и соодветните страници од матичната книга на техничката опрема,
- за време на употребата да проверува дека на техничката опрема не се појавиле дефекти кои го загрозуваат здравјето и безбедноста на корисниците,
- сите неправилности и дефекти на техничката опрема да ги впише во матичната книга на техничката опрема и за истите да го извести сопственикот или лицето за одржување,
- да ја исклучи од погон техничката опрема ако неправилностите и дефектите ја загрозуваат безбедната употреба на техничката опрема,
- да биде обучено од страна на сервисерот за операциите за спасување, доколку врши спасување на патниците при итна интервенција.

Член 15

Производителот на техничката опрема, треба да:

- ги применува националните стандарди и стандардизациски документи, соодветните технички прописи и позитивната инженерска пракса при проектирањето, конструирањето и вградувањето на техничката опрема,
- овозможи примена на суштествените здравствени и безбедносни барања опфатени со соодветните технички прописи,
- изготви техничка документација согласно член 64 од овој правилник,
- ја предаде техничката документација на сопственикот на техничката опрема,
- ја чува техничката документација најмалку 10 години од вградувањето на техничката опрема,
- изврши подесување, завршни проверки и тестирања на исправноста на техничката опрема после нејзиното вградување (доколку тоа не го довери на монтажерот),
- ги прикачи во техничката документација записите од проверките и тестирања на исправноста на техничката опрема (доколку тоа не го довери на монтажерот),
- изготви упатства за употреба, одржување и периодични прегледи и истите да ги предаде на сопственикот на техничката опрема или на монтажерот (доколку тоа не го довери на трговецот),
- изготви матична книга на техничката опрема и истата да ја предаде на сопственикот (доколку тоа не го довери на трговецот),
- изврши постапка за оцена на сообразност согласно Правилникот за пуштање на пазар на лифтови и сигурносни уреди за лифтови или Правилникот за безбедност на машини (доколку тоа не го довери на трговецот),
- ја предаде на сопственикот изјавата за сообразност согласно Правилникот за пуштање на пазар на лифтови и сигурносни уреди за лифтови или Правилникот за безбедност на машини, (доколку тоа не го довери на трговецот),
- ја чува изјавата за сообразност најмалку 10 години од вградувањето на техничката опрема (доколку тоа не го довери на трговецот),
- изготви изјава дека техничката опрема е прописно проектирана и конструирана, а доколку ја вградува и изјава дека техничката опрема е прописно вградена.

Член 16

Трговецот со техничката опрема, треба да:

- ги применува националните стандарди и стандардизациски документи, соодветните технички прописи при пуштањето на пазар на техничката опрема,
- овозможи примена на суштествените здравствени и безбедносни барања опфатени со соодветните технички прописи,
- ангажира проектант со договор, за изготвување на техничка документација согласно член 64 од овој правилник,
- ангажира монтажерт со договор за вградување на техничката опрема,
- изготви упатство за вградување на техничката опрема и да му го предаде на монтажертот,
- ја предаде техничката документација на сопственикот и монтажертот на техничката опрема,
- изготви упатства за употреба, одржување и периодични прегледи и истите да ги предаде на сопственикот на техничката опрема,
- изготви матична книга на техничката опрема и истата да ја предаде на сопственикот,
- изврши постапка за оцена на сообразност согласно Правилникот за пуштање на пазар на лифтови и сигурносни уреди за лифтови или Правилникот за безбедност на машини,
- ја предаде на сопственикот изјавата за сообразност согласно Правилникот за пуштање на пазар на лифтови и сигурносни уреди за лифтови или Правилникот за безбедност на машини,
- ја чува изјавата за сообразност најмалку 10 години од вградувањето на техничката опрема.

Член 17

Проектантот на техничката опрема, треба да:

- ги применува националните стандарди и стандардизациски документи, соодветните технички прописи и позитивната инженерска пракса при проектирањето и изработката на техничката опрема,
- овозможи примена на суштествените здравствени и безбедносни барања опфатени со соодветните технички прописи,
- изготви техничка документација согласно член 64 од овој правилник,
- ја предаде техничката документација на лицето кое го ангажирало за изготвување на истата,
- ја чува техничката документација најмалку 10 години од вградувањето на техничката опрема,
- изготви изјава дека опремата е прописно проектирана.

Член 18

Монтажертот на техничката опрема, треба да:

- ги применува националните стандарди и стандардизациски документи, соодветните технички прописи и позитивната инженерска пракса при вградувањето на техничката опрема,
- ги применува упатствата за монтажа на техничката опрема и составните компоненти и уреди,
- ги применува прописите и упатствата за здравје и безбедност при работа,
- соработува со производителот или проектантот со цел да се обезбеди правилна монтажа,
- изврши подесување, завршни проверки и тестирања на исправноста на техничката опрема после нејзиното вградување,
- ги прикачи записите во техничката документација од проверките и тестирања на исправноста на техничката опрема,
- изготви изјава дека опремата е прописно вградена и технички исправна и да ја предаде изјавата на лицето кое го ангажирало.

Член 19

Сервисерот треба да:

- се грижи дека одржувањето го извршуваат стручно оспособени лица кои се детално запознаети со техничката опрема, упатствата за употреба и одржување, и соодветните страници од матичната книга на техничката опрема,
- се грижи дека одржувањето го извршуваат стручно оспособени лица кои се опремени со соодветни алати и орудија,
- се грижи за постојана обука и стручно усовршување на лицата кои вршат одржување и сервисирање,
- има овластување од производителот на техничката опрема за работи поврзани со сервисирање и одржување на техничката опрема и да располага со соодветни резервни делови,
- ја прилагоди програмата за одржување, така да примени мерки за предвидливите грешки, како што на пример се: грешки поради несовесна употреба, неправилна употреба, истрошеност на делови итн.,
- го извршува одржувањето во согласност со упатствата за одржување и врз основа на периодичните проверки,
- го известува сопственикот за функцијата на техничката опрема, а посебно за работите и мерките за безбедно функционирање на пристапите до објектот и до техничката опрема,
- ги одржува составните делови на техничката опрема во исправна состојба така да мерките и отстапувањата се во дозволени граници,
- ја исклучи од употреба техничката опрема до моментот на отстранување на недостатоците кои предизвикуваат нарушување на безбедноста, а се откриени за време на редовното одржување, да ги регистрира недостатоците во матичната книга и за тоа да го известат сопственикот,
- води записи за прегледите при редовното одржување, за сервисирањето и за секоја интервенција на техничката опрема, и да ги регистрира овие активности во матичната книга на техничката опрема,
- има на располагање потребни резервни делови за поправка и замена,
- се грижи за стручната оспособеност на сите вработени согласно член 31 од овој правилник,
- го известува сопственикот за сите промени направени на техничката опрема,
- го известува сопственикот за потребните периодични технички прегледи,
- присуствува при извршувањето на техничките прегледи и да ги извршува задачите побарани од независното правно лице за технички прегледи и периодични испитувања,

Член 20

Редовното одржување на техничката опрема треба да се врши најмалку еднаш месечно и треба особено да опфати:

- преглед на постројката и нејзината работа според упатството,
- отстранување на утврдените недостатоци и замена на неисправните и оштетени елементи,
- чистење на просториите кои припаѓаат на техничката опрема, а не се за секого достапни (машинска просторија, возно окно итн.),
- проверка на правилната работа на сите сигурносни уреди и електричните сигурносни кругови,
- проверка на носечките јажиња или вериги (истрошеност, затегнатост итн.) и нивните врски со другите делови,
- проверка на влечењето што се остварува со триење, доколку е соодветно,
- проверка на исправноста на хидрауличната инсталација, доколку е соодветно,
- проверка на изолацијата на сите струјни кругови и нивните врски со заземјувањето,
- проверка на приклучоците на громобранската инсталација,
- чистење и подмачкување на деловите од техничката опрема,
- проверка на исправноста на работата на техничката опрема при движење во обете насоки, како и при застанувањето,
- проверка на излезите за итна интервенција, доколку е соодветно,
- проверка на исправноста на погонските уреди, управувачките уреди и на елементите за пренос на силина,

- проверка на интегритетот на механичката заштита од електрични склопки и разводни кутии.

Член 21

(1) Сите недостатоци во работата на техничката опрема утврдени при редовното одржување треба да се отстрануваат без одлагање, а неисправните и оштетените делови треба да се заменат со исправни.

(2) Ако при прегледот на техничката опрема од редовното одржување се утврдат неисправности што може да доведат до опасна погонска состојба, техничката опрема треба да се исклучи од употреба додека таквите неисправности не се отстранат, а за тие активности треба да се извести сопственикот и да се регистрираат во матичната книга.

Член 22

(1) За лифтовите и платформите кои служат за превоз на лица, лица и стоки или за превоз на стоки со пристап на лица, операциите за спасување на патниците при итна интервенција треба да ги врши само стручно оспособено лице.

(2) Стручното оспособено лице за спасување на патниците треба да биде запознаето со упатствата за употреба и за спасувачките операции.

(3) Стручното оспособено лице за спасување на патниците треба да има можност да пристапи до одредениот објект, до техничката опрема и до местото за спасување на патниците.

Член 23

(1) Покрај минималните податоци потребни за пуштање на пазарот на машини опфатени со Правилникот за пуштање на пазар на лифтови и сигурносни уреди за лифтови или Правилникот за безбедност на машини, на техничката опрема и составните делови треба да има поставено натписи, известувања и ознаки согласно националните стандарди, националните стандардизациски документи и одредбите на овој правилник.

(2) Сите натписи известувања и ознаки треба да бидат напишани на македонски јазик и неговото кирилско писмо.

(3) Сите натписи, известувања и ознаки треба да бидат уочливи, читливи и разбирливи, изработени од постојан материјал и трајно прицврстени.

Член 24

Деловите за давање команди треба да бидат еднообразно обележани со броеви, букви или симболи.

Член 25

Во кабината, односно платформата и во близина на секоја врата за пристап до техничката опрема треба да се постави натпис на кој се назначени номиналната носивост (во килограми) и максималниот број лица кои можат да се превезуваат.

Член 26

На надворешната страна на вратите или капаците за пристап до простории од техничката опрема кои се со ограничен пристап треба да се постави соодветен натпис за предупредување од опасност, а вратите или капаците да се чуваат заклучени при нормална употреба на техничката опрема.

Член 27

На местата каде постои одредена опасност при пристап до тие места треба да се постави соодветен натпис за предупредување од опасноста или за мерки за спречување на опасноста.

Член 28

Ако во машинската просторија се наоѓаат уреди од различна техничка опрема, тогаш сите уреди што и припаѓаат на иста техничка опрема треба да бидат означени со ист број или буква со која е означена соодветната техничка опрема.

Член 29

Деловите и уредите кои се користат при редовно одржување и при спасувачките операции треба да бидат соодветно означени и да не предизвикуваат забуна во однос на позицијата и функцијата која треба да ја имаат.

Член 30

Сите склопки за запирање на работата на техничката опрема треба да бидат во црвена боја со траен натпис "СТОЈ" или "СТОП" или "ИСКЛУЧЕНО", поставен така да не предизвикуваат забуна во однос на позицијата на склопката која ја прекинува работата на техничката опрема.

Член 31

Ако техничката опрема не е проектирана за употреба во случај на пожар и земјотрес, тогаш на секоја врата за пристап до техничката опрема треба да се постави натпис "ЗАБРАНЕТА УПОТРЕБА ВО СЛУЧАЈ НА ПОЖАР И ЗЕМЈОТРЕС" или соодветна ознака.

Член 32

(1) На техничката опрема или на вратите за пристап до неа, покрај пропишаните може да се постават и следните дополнителни натписи, известувања и ознаки:

- кратки упатства за употреба,
- име, презиме и адреса или назив и седиште на производителот, негов регистриран знак и број,
- назив и седиште на сервисерот, негов регистриран знак и број,
- евиденциски број доделен од Инспекторатот,
- ознаки за сообразност,
- ознаки за извршен технички преглед,
- предупредувања за неусогласеност со одредени технички прописи.

(2) Дополнителните натписи, известувања и ознаки од став 1 на овој член не треба да предизвикуваат забуна и да ја намалуваат видливоста и читливоста на останатите натписи, известувања и ознаки.

Член 33

(1) Приодот до машинската просторија и/или до просторијата за помошни јажници треба да биде лесно пристапен и безбеден.

(2) Во машинската просторија и/или во просторијата за помошни јажници треба да се влегува непосредно, а не низ станбени и деловни простории.

(3) Во машинската просторија или во непосредна близина треба да има противпожарен апарат за суво гаснење пожар.

Член 34

(1) Машинската просторија, просторијата за помошни јажници, возното окно, јамата од возното окно, врвот на возното окно, кабината и приодите до нив, треба да имаат димензии кои обезбедуваат спречување на опасности за лицата кои имаат пристап до нив.

(2) Во специфични случаи, особено во постоечки згради каде што ова решение е невозможно во потполност да се исполни, можат да се применат и други соодветни средства за да се избегне опасноста.

Член 35

(1) За подобрување на безбедноста на постоечката техничка опрема, на барање на сопственикот, треба да се изработи стручно мислење за мерките за подобрување на безбедноста и на сообразноста на техничката опрема со одредбите од техничките прописи и барањата од националните стандарди.

(2) Стручното мислење од став 1 на овој член треба да ги опфати активностите што треба да се преземат за подобрување на безбедноста на постоечката техничка опрема и за сообразноста на техничката опрема со одредбите од Правилникот за пуштање на пазар на лифтови и сигурносни уреди за лифтови или Правилникот за безбедност на машини, барањата од националните стандарди и стандардизациски документи, како и проценката на опасностите по здравјето или безбедноста на лицата и безбедноста на имотот.

Член 36

(1) Стручното мислење од член 35 на овој правилник, треба да биде изработено од независно правно лице, производител или проектант.

(2) Доколку стручното мислење биде изработено од производител или проектант, истото треба да подлежи на ревизија од независно правно лице за вршење на технички прегледи или од овластено тело за оцена на сообразност.

Член 37

(1) За подобрување на безбедноста на постоечката техничка опрема, доколку е можно, треба да се применат суштествените безбедносни барања утврдени со Правилникот за пуштање на пазар на лифтови и сигурносни уреди за лифтови или Правилникот за безбедност на машини и барањата од националните стандарди кои посебно се однесуваат на мерките, дозволените отстапувања, брзините и забрзувањата.

(2) Во стручното мислење треба да се даде и рок за извршување на предвидените активности за подобрување на безбедноста и на сообразноста на техничката опрема, кој не треба да биде подолг од осум години и да е во согласност со одредбите од глава VI на овој правилник.

(3) Сопственикот на техничката опрема треба да ги спроведе сите барања од стручното мислење во предвидениот рок.

Член 38

За подобрување на безбедноста на постоечките лифтови за превоз на лица, лица и стоки или само стоки со можен пристап во кабината, при изготвувањето на стручното мислење, независното правно лице, производителот или проектантот треба да ги земат предвид следните препораки:

- да се постават врати на кабината, а од внатрешната страна да се постави индикатор за покажување на спратот, односно станицата,
- да се оцени состојбата на носечките јажиња или вериги и доколку е потребно да се заменат без одложување,
- уредите за контрола на запирањето на кабината да бидат модифицирани така да обезбедуваат висок степен на точност при застанување на кабината и постепено забавување при застанувањето,
- доколку е потребно да се прилагодат управувачките и повикувачките кутии за употреба на хендикепирани лица без придружник,
- да се постават детектори за присуство на луѓе и животни, во случај на автоматски врати,
- на лифтовите кои се движат со брзини поголеми од 0,63 m/s да се постават уреди кои овозможуваат постепено забавување при запирањето на лифтот,
- да се прилагоди уредот за тревога за да може да се воспостави перманентна врска со службата за спасување на патниците,
- доколку постои присуство на азбестни елементи во уредот за кочење, тоа треба да се елиминира,
- да се вгради уред за заштита од неконтролирани движења на кабината нагоре,
- кабината да се опреми со помошно (панично) светло, кое функционира во случај на прекин на доводот на струја и кое може да работи доволно долго за да се извршат операциите за спасување на патниците и да обезбеди работа на уредот за тревога.

Член 39

Значителна промена на техничката опрема може да изврши:

- производител по претходно изработена техничка документација за извршените промени, или
- монтажер по претходно изработена техничка документација од страна на проектант или производител и по претходно изработено упатство за извршување на промените, или
- сервисер по претходно изработена техничка документација од страна на проектант или производител и по претходно изработено упатство за извршување на промените.

III. ВРЕМЕНСКИ РАСПОРЕД, АКТИВНОСТИ, НАЧИН И ПОСТАПКА НА ВРШЕЊЕ НА ТЕХНИЧКИ ПРЕГЛЕДИ И ПЕРИОДИЧНИ ИСПИТУВАЊА

Член 40

(1) Прв технички преглед се врши пред ставањето во употреба на новоизградена техничка опрема или пред ставањето во употреба на техничка опрема на која се извршени значајни промени.

(2) Периодичен технички преглед се врши најдоцна по истекот на една година од претходниот технички преглед или порано доколку е извршена промена на локацијата.

(3) Вонреден технички преглед се врши пред ставањето во погон на техничката опрема на која се отстранети недостатоците утврдени со техничките прегледи или е заменета некоја безбедносна компонента на техничката опрема (уредите за бесење и/или потпирање, носечките јажиња и/или вериги, конструкцијата и тежината на кабината или платформата, погонот, јажниците, водилките, управувачките уреди, сигурносните уреди).

Член 41

(1) Сопственикот на техничката опрема го известува Инспекторатот за спроведените технички прегледи.

(2) Известувањето од став 1 на овој член треба да содржи:

- име, презиме и адреса или назив и седиште на подносителот на известувањето,
- тип и намена на техничката опрема,
- локација каде е вградена техничката опрема и идентификациски број,
- назив и седиште на сервисерот на техничката опрема,
- назив и седиште на независното правно лице кое извршило технички преглед.

(3) Со известувањето од став 1 на овој член се доставува и следната документација:

- технички извештај од извршениот технички преглед,
- изјава заверена на нотар за склучен договор со независно правно лице кое ќе врши технички прегледи и периодични испитувања,
- распоред на вршење на технички прегледи и периодични испитувања,
- изјава за склучен договор со сервисер кој ќе врши редовно одржување и сервисирање, со важност од минимум една година, односно со важност во гарантниот период за нова техничка опрема,
- писмена изјава од сервисерот дека ќе ги задоволува условите пропишани со овој правилник за време на важност на договорот,
- изјава од сопственикот дека има обезбедено стручно оспособено лице кое ќе врши спасување на патниците, доколку е потребно,
- изјава од сопственикот дека ја поседува документацијата која треба да ја придружува техничката опрема при нејзино користење.

Член 42

(1) Техничката опрема на која не е извршен технички преглед треба да се исклучи или да се стави вон употреба, од страна на сопственикот на техничката опрема.

(2) За техничката опрема која се здобила со позитивен заклучок во техничкиот извештај за извршен технички преглед, Инспекторатот води евиденција и не треба да испраќа одговор на известувањето.

(3) Техничката опрема која се здобила со позитивен заклучок во техничкиот извештај, на видно место се означува дека е извршен технички преглед.

(4) Доколку за постоечката техничка опрема не може да се даде позитивен заклучок во техничкиот извештај за извршен технички преглед, сопственикот на техничката опрема ги отстранува недостатоците со можност за употреба на техничката опрема или техничката опрема ја става вон употреба, во зависност од проценката на ризиците во стручното мислење од член 53 на овој правилник.

(5) Техничката опрема која ја загрозува безбедноста на лицата со неограничен пристап до неа, треба веднаш да се исклучи од употреба или да се стави вон употреба.

Член 43

Техничкиот преглед и периодичните испитувања ги врши независно правно лице за технички преглед на техничка опрема утврдена со овој правилник, кое ги исполнува условите пропишани во глава IV од овој правилник.

Член 44

(1) Сопственикот на техничката опрема треба да поднесе барање за технички преглед, до независно правно лице, по негов избор. Во случај на новоизградена техничка опрема во нови објекти, барањето треба да го поднесе инвеститорот на објектот.

(2) Барањето од став 1 на овој член содржи:

- име, презиме и адреса или назив и седиште на подносителот на барањето,
- тип и намена на техничката опрема,
- локација каде е вградена техничката опрема,
- име, презиме и адреса или назив и седиште на производителот, или лицето кое ја пушта на пазар опремата или правното лице кое извршило значајни измени на техничката опрема (во случај на прв технички преглед),
- писмена изјава дека слично барање не е поднесено до некое друго независно правно лице,
- документација за техничката опрема (во случај на прв технички преглед),
- податоци за извршени значителни промени со соодветна документација (доколку е соодветно),
- технички извештаи од претходни извршени технички прегледи и/или испитувања на техничката опрема,
- сертификат за сообразност на техничката опрема и/или на вградените сигурносни уреди (во случај на прв технички преглед).

Член 45

(1) За да се осигури техничката исправност и исполнувањето на соодветните барања, треба да се извршат проверки и испитувања, согласно националните стандарди и стандардизациски документи или еквивалентните на нив испитувања.

(2) Доколку постојат сомневања, независното правно лице може да побара извршување или да изврши дополнителни испитувања заради утврдување на квалитетот на вградените делови и уреди на техничката опрема (испитувања на квалитетот на материјалот од кои се изработени деловите, испитувања на јакосните карактеристики на елементите, испитувања на врските од носечките елементи, испитување на напонско деформационата состојба и слично).

(3) Доколку за специфични конструктивни изведби не постојат стандарди, а имајќи ги предвид новите техники и технологии кои се воведуваат при изградбата на техничката опрема, тогаш проверките и испитувањата треба да се извршат согласно препораките и упатствата на производителот на техничката опрема и позитивната инженерска пракса.

Член 46

Доколку не постојат соодветни национални стандарди или доколку во применливите национални стандарди не се опфатени проверките и испитувањата при технички преглед, тогаш проверките и испитувањата треба да опфатат:

(i) преглед на целокупната постројка со цел:

- да се провери дали техничката опрема е сообразна со опремата опишана во сертификатот за сообразност и/или во изјавата за сообразност утврдени со одредбите од техничките прописи за безбедност на производи (во случај на прв технички преглед),
- да се утврди степенот на истрошеност на сите сигурносни уреди и делови на техничката опрема и да се процени нивното влијание за безбедна работа на техничката опрема,
- да се утврди дали постојат соодветни ознаки и натписи за спречување на можни опасности;

(ii) преглед и испитување на функционалните карактеристики на техничката опрема, а особено:

- мерките и отстапувањата кои се однесуваат на приодите и на сигурносните простори и сигурносните патишта,
- проверка на влечната способност на техничката опрема при динамичко испитување со оптоварување поголемо за 10% во однос на номиналното,
- проверка на исправното вградување и функционирање на сите предвидени уреди кои спречуваат конкретни опасности вклучително и сигурносните уреди (на пример: крајни

- склопки, кочница на погонската машина, фаќачки уред, граничник на брзина, блокирачки вентил, уред против пролизгување, одбојници, уреди за забравување, уреди за тревога, уреди за преоптоварување, уреди за заштита од слободно паѓање или за заштита од неконтролирани движења на кабината нагоре и надолу, електрични сигурносни кругови, уреди за принудно застанување, уреди за сервисно возење итн.),
- проверка на правилното функционирање на сигурносните уреди во случај да снема струја,
- проверка на затегнувачката цврстина и деформација на носечките елементи на техничката опрема при статичко испитување со оптоварување поголемо за 25% во однос на номиналното,
- проверка на затегнувачката цврстина и деформација на носечките елементи на техничката опрема при динамичко испитување со оптоварување поголемо за 10% во однос на номиналното,
- проверка на интегритетот на заштитата од атмосферски електрични празнења, доколку е предвидена или е вградена таква заштита,
- испитувања и проверка на карактеристиките и истрошеноста на изолацијата на електричните кола,
- испитувања и проверка на заштитата од електричен удар,
- испитувања и проверка на карактеристиките и истрошеноста на носечките елементи, носечките јажини или вериги и на нивната врска со кабината/платформата и противтегот,
- испитувања, проверка на карактеристиките и истрошеноста на хидрауличниот цилиндер и хидрауличната инсталација,
- мерење на јачината на осветлувањето на машинската просторија, просторијата за помошни јажници, возното окно, пред придите до техничката опрема и на подот на кабината/платформата,
- мерење на брзината на движењето,
- мерење на вредноста на еднонасочниот напон или на ефективната вредност на наизменичниот напон за управувачки и сигурносни електрични кола.

Член 47

При вонреден технички преглед независното правно лице врз основа на документацијата, добиените информации и увидот на лице место, треба да одлучи во кој обем ќе се изврши техничкиот преглед.

Член 48

(1) За техничката опрема на која е извршена значителна промена се спроведува постапка за прв технички преглед.

(2) Техничката опрема од став 1 на овој член треба да ги исполнува сите суштествени здравствени и безбедносни барања кои се однесуваат за нова опрема, утврдени со применливите национални стандарди и стандардизациски документи како и барањата од овој правилник, и Правилникот за пуштање на пазар на лифтови и сигурносни уреди за лифтови или Правилникот за безбедност на машини и прописите за безбедност на производи.

Член 49

Во случај на специфични конструкции на техничката опрема, специфични неправилности и опасности при работа на техничката опрема, независното правно лице за технички прегледи може да побара извршување на други проверки и други рокови за проверките.

Член 50

(1) Ако при техничкиот преглед со прегледот на целокупната постројка се утврдат недостатоци кои ја нарушуваат безбедноста при вршењето на проверките и испитувањата, независното правно лице може да не ги спроведе сите проверки и испитувања и да побара отстранување на недостатоците.

(2) После отстранување на недостатоците истото независно правно лице спроведува вонреден технички преглед при што ги извршува сите потребни проверки и испитувања.

Член 51

(1) Проверките и испитувањата при првиот технички преглед треба да опфатат и преглед на документацијата на техничката опрема.

(2) Прегледот на документација се врши со цел да се провери дали техничката опрема е сообразна со опремата опишана во техничката документација, во сертификатот за сообразност и/или во изјавата за сообразност и дали техничката опрема ја поседува целокупната документација која треба да ја придружува опремата при нејзина употреба, а особено:

- техничката документација со сите потребни пресметки, скици, цртежи, електрични шеми и дополнителни измени на конструкцијата на техничката опрема,
- сертификат за сообразност на техничката опрема,
- сертификат за сообразност на вградените сигурносни уреди,
- упатство за употреба, упатство за одржување и упатство за периодични прегледи,
- матична книга на техничката опрема.

Член 52

(1) За извршените проверки и испитувања при техничкиот преглед, независното правно лице составува технички извештај.

(2) Техничкиот извештај од техничкиот преглед, треба да содржи:

- место, датум и број на техничкиот извештај,
- назив и седиште на независното правно лице и печат и потпис на овластеното лице,
- име, презиме и адреса или назив и седиште на подносителот на барањето,
- име, презиме и адреса или назив и седиште на производителот, или лицето кое ја пушта на пазар опремата или правното лице кое извршило значајни измени на техничката опрема (доколку е познато),
- тип и намена на техничката опрема,
- локација каде е вградена техничката опрема и/или идентификациски број,
- краток опис на техничките карактеристики,
- име, презиме и адреса или назив и седиште на производителот, ознаката на типот и/или производствениот број на сите главни елементи на техничката опрема и на сите сигурносни уреди (доколку се достапни),
- податоци за извршените проверки и испитувања при техничкиот преглед,
- датум на кој е извршен техничкиот преглед и име и презиме за лицата кои ги извршиле проверките и испитувањата,
- податоци за утврдени недостатоци и неисполнувања на безбедносните барања,
- заклучок од извршениот технички преглед со образложение за давањето на позитивен или негативен заклучок во техничкиот извештај.

Член 53

(1) Подносителот на барањето треба недостатоците утврдени со техничкиот извештај да ги отстрани во рок пропишан од независното правно лице, кој не треба да е подолг од 60 дена, и за тоа да го извести независното правно лице заради продолжување на постапката.

(2) Во случај на пречекорување на рокот од став 1 на овој член, подносителот на барањето треба да го обнови барањето до истото независно правно лице.

(3) Во случај на недостатоци кои бараат подолго време за отстранување, а кои не предизвикуваат голема опасност при нормална употреба по луѓето со неограничен пристап до опремата, роковите предвидени во став 1 од овој член може да бидат и подолги доколку се изработи стручно мислење за ризиците кои постојат и доколку се преземат соодветни мерки со натписи, ознаки и известувања.

(4) Во случај на недостатоци кои не можат да се отстранат поради објективни технички причини, треба да се изработи стручно мислење за ризиците кои постојат и да се преземат соодветни мерки со примена на нестандартни технички решенија, натписи, ознаки и известувања.

(5) Стручното мислење од ставовите 3 и 4 на овој член го изготвува независното правно лице и е составен дел од техничкиот извештај.

Член 54

Независното правно лице треба да изврши вонреден технички преглед заради утврдување на отстранувањето на недостатоците, а доколку е потребно треба да изврши и

одредени испитувања. За вонредниот технички преглед, независното правно лице составува дополнување на техничкиот извештај.

Член 55

Техничкиот извештај, документацијата и преписките во врска со постапките за технички преглед, треба да бидат напишани на македонски јазик и неговото кирилско писмо.

IV. ПОБЛИСКИ УСЛОВИ КОИ ТРЕБА ДА ГИ ИСПОЛНУВААТ НЕЗАВИСНИТЕ ПРАВНИ ЛИЦА

Член 56

(1) Независното правно лице треба да има постојано вработени, најмалку тројца работници кои се вклучени во процесот на технички прегледи, и тоа:

- еден работник со високо образование (додипломски студии не покуси од четири години, магистерски студии, докторат) од областа на машинството или електротехниката, со најмалку пет години искуство на работи поврзани со прегледи и испитувања на техничката опрема која е предмет на овој правилник, како носител на дејноста,
- еден работник со високо образование (додипломски студии не покуси од четири години, магистерски студии, докторат) од областа на машинството или електротехниката, со најмалку три години искуство во структурата, како извршител,
- еден работник со најмалку четири годишно средно образование од машинска или електротехничка струка, со најмалку три години искуство на работи поврзани со која и да е техничка опрема (проверки, испитување, монтажа, одржување итн), како извршител.

(2) Во случај кога независното правно лице изготвува стручно мислење за мерките за подобрување на безбедноста и на сообразноста на постоечката техничка опрема, тогаш еден од вработените треба да има високо образование (додипломски студии не покуси од четири години, магистерски студии, докторат) од областа на машинството или електротехниката, со најмалку пет години искуство на работи поврзани со оцена на сообразност (атестирање) и испитување на техничката опрема која е предмет на овој правилник.

(3) Во случаите од алинеја 1 и 2 од став 1 и став 2 од овој член, работниците можат да имаат и помало работно искуство само доколку независното правно лице со договор има ангажирано најмалку двајца соработници со минимум високо образование (додипломски студии не покуси од четири години, магистерски студии, докторат) од областа на машинството или електротехниката и со најмалку пет години искуство на работи поврзани со оцена на сообразност (атестирање), прегледи и испитување на техничката опрема која е предмет на овој правилник. Ангажирањето на соработниците треба да биде минимум за времето за кое е помало искуството на вработените.

Член 57

(1) Искуството на работниците согласно член 56, став 1, алинеја 1, став 2 и став 3 од овој правилник за работи поврзани со оцена на сообразност (атестирање), проверки и испитување на техничката опрема која е предмет на овој правилник, се докажува со:

- заверена потврда од правното лице, каде што работникот бил вработен и го стекнал искуството, со која се потврдува колкаво е континуираното искуство на работникот за работи поврзани со оцена на сообразност (атестирање), проверки и испитување на техничката опрема која е предмет на овој правилник, или со технички извештаи за горенаведените активности во кои работникот учествувал,
- копија од образците М1 и М2 за работникот, со која се потврдува дека работникот бил вработен кај правното лице што ја дава потврдата,
- копија од решение за овластување на правното лице издадено од страна на надлежното Министерство согласно прописите кои важеле во моментот на доделување на решението или решение утврдено со Законот за техничката инспекција, со кое се потврдува дека правното лице кое ја дава изјавата било

овластено за вршење на соодветната дејност (проверки, испитувања, атестирања или технички прегледи).

(2) Искуството на работниците согласно член 56, став 1, алинеја 2 и 3 од овој правилник, се докажува со:

- заверена потврда од правното лице, каде што работникот бил вработен и го стекнал искуството, со која се потврдува колкаво е искуство на работникот во структурата и искуството за работи поврзани со проверки, монтажа и одржување на техничката опрема која е предмет на овој правилник,
- копија од образците М1 и М2 за работникот, со која се потврдува дека работникот бил вработен кај правното лице што ја дава потврдата.

(3) Во случај на ангажирање на соработници согласно член 56 став 3 од овој правилник, времето за кои тие се ангажирани се смета за искуство во работите за кои се ангажирани, а тоа искуство се докажува со:

- заверена потврда од правното лице, каде што работникот бил ангажиран како стручен соработник, со која се потврдува времето за кое соработникот бил активно ангажиран за работи поврзани со оценка на сообразност (атестирање), прегледи и испитување на техничката опрема која е предмет на овој правилник,
- договор заверен на нотар за ангажирање на соработникот за работи поврзани со оценка на сообразност (атестирање), прегледи и испитување на техничката опрема која е предмет на овој правилник.

Член 58

Сите стручни лица инволвирани во постапките за технички прегледи, треба да имаат:

- соодветна техничка и професионална обука,
- задоволително познавање на условите за проверки и испитувања што ги вршат и соодветно искуство во такви проверки и испитувања,
- способност за изготвување и пишување записници и извештаи потребни за да се потврди веродостојноста на резултатите од проверките и испитувањата.

Член 59

(1) Независното правно лице треба да поседува потребна опрема за да може правилно да ги врши техничките задачи опфатени со националните стандарди и стандардизациски документи.

(2) Независното правно лице треба да поседува или да има пристап и до опрема потребна за специфични испитувања на техничката опрема или сигурносни уреди за опремата.

(3) Независното правно лице треба да има разработено методологии и постапки за вршење на потребните проверки и испитувања при техничките прегледи. Доколку независното правно лице применува специфични методологии и постапки, тие треба да бидат технички издржани и во согласност со научните и техничките достигнувања.

(4) Опремата што независното правно лице треба да ја поседува или да има пристап до неа, треба најмалку да содржи:

- уреди за мерење на должини,
- уред за мерење на сила,
- уред за мерење на отпор на изолација, заштита од електричен удар, вредност на едностраночен напон и ефективната вредност на наизменичен напон,
- уред за мерење на јачината на осветлувањето,
- уред за мерење на брзината на движењето со можност за приказ на дијаграми брзина-време при движење на кабината/платформата,
- уред за мерење на притисок во хидрауличните инсталации со можност за приказ на дијаграми притисок-време при движење на кабината/ платформата,

Член 60

Независното правно лице кое ги врши техничките прегледи треба постојано да ги исполнува условите наведени во членовите од 56 до 59 на овој правилник и да е способно да ги извршува и специфичните задачи од националните стандарди.

Член 61

(1) Независното правно лице, што ги исполнува условите за вршење на технички прегледи се здобива со решение за исполнетост на условите за вршење технички прегледи и периодични испитувања согласно постапката утврдена со Законот за техничка инспекција

(2) Во решението за исполнетост на условите за вршење технички прегледи и периодични испитувања се наведува техничката опрема за која важи решението.

(3) Независното правно лице кое ги врши техничките прегледи и периодични испитувања треба да има еднозначен идентификациски број доделен од Инспекторатот.

V. ВИД НА ДОКУМЕНТИ КОИ ЈА СЛЕДАТ ТЕХНИЧКАТА ОПРЕМА ПРИ СТАВАЊЕ ВО УПОТРЕБА И ПРИ КОРИСТЕЊЕ

Член 62

Секоја техничка опрема треба да биде придружена со документација напишана на македонски јазик и неговото кирилско писмо. Документацијата треба да содржи најмалку:

- техничка документација согласно член 63 од овој правилник,
- упатство за употреба, упатства за одржување и сервисирање, упатство за периодични прегледи и упатство за спасувачките операции,
- матична книга на техничката опрема согласно член 65 од овој правилник.

Член 63

(1) Техничката документација треба да ги содржи сите податоци за техничката опрема согласно применливите национални стандарди, стандардизациски документи и технички прописи.

(2) Во случај на непостоење на национален стандард или ако содржината на техничката документација не е опфатена со применливиот национален стандард, техничката документација треба да содржи најмалку:

- податоци за производителот (назив, седиште и регистрација за вршење на соодветна дејност),
- листа на лица кои учествувале во изработката на проектот и техничката документација,
- тип, намена на опремата, номинална носивост, номинална брзина и други технички карактеристики,
- листа на суштествени здравствени и безбедносни барања кои ги задоволува техничката опрема,
- листа на применети стандарди, технички спецификации и технички прописи,
- опис на прифатените решенија за отстранување на опасности кои може да ги предизвика техничката опрема при нејзино користење,
- листа на сигурносни уреди и компоненти,
- склопен цртеж на опремата со шеми за управување,
- упатства за монтажа (доколку е потребно),
- електрични шеми на погонските струјни кругови, струјните кругови поврзани со сигурносните уреди и електрични шеми за поврзувањето со управувањето,
- потребни технички детали, цртежи и пресеци со сите потребни пресметки кои се потребни да се провери сообразноста на техничката опрема со суштествените здравствени и безбедносни барања,
- копија од сертификатите за сообразност на сигурносните уреди,
- копија од сертификатите на други уреди (јажина, синцири, вериги, опрема за експлозивни средини, стакла итн.), каде е соодветно,
- било каков извештај или сертификат од извршени испитувања и проверки на вградените компоненти, уреди и материјали,

(3) Доколку техничката документација е изработена од лице различно од производителот, таа треба да содржи и:

- податоци за проектантот (назив, седиште и регистрација за вршење на соодветна дејност),
- листа на лица со доказ за завршено соодветно високо образование на лицата кои учествувале во изработката на проектот и техничката документација,

(4) Техничката документација треба да е заверена и потпишана од овластен претставник на производителот или проектантот на техничката опрема.

(5) Во матичната книга и во кабината, односно платформата треба да се постават податоци за името, презимето и адресата или називот и седиштето и телефонскиот број на службата за спасување.

Член 64

(1) Во случај на постоечка техничка опрема кога не постои техничка документација или кога не постојат упатствата за употреба, одржување, прегледи и упатствата за спасувачките операции, сопственикот на техничката опрема треба да ги побара од производителот на техничката опрема или да побара нивно дополнително изработување.

(2) Дополнителното изработување од став 1 на овој член треба да го изврши производител или проектант на техничка опрема, а за нивно користење да добие одобрување од независно правно лице за технички прегледи.

(3) Дополнително изработената техничка документација може да не ги содржи сите податоци доколку не е можно да се обезбедат (на пр. сертификати за сообразност, податоци за вградени компоненти и уреди итн.).

Член 65

Матичната книга треба да содржи:

- технички податоци,
- податоци за сите главни елементи на техничката опрема и за сите сигурносни уреди (производител, тип, технички карактеристики, година на производство, број и тип на сертификат и слично),
- податоци за производител, трговец и монтажер,
- податоци за значајни промени, настанати несреќи, задолжително одржување и периодични прегледи,
- податоци за сопственик и одговорно лице,
- податоци за сервисерот со прикачен договор за редовно одржување и сервисирање,
- податоци за стручно оспособеното лице кое може да врши операции на спасување.

VI. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 66

За постоечката техничка опрема која не ја поседува документацијата наведена во член 62 од овој правилник, сопственикот ја набавува истата согласно член 64 од овој правилник, во рок од 36 месеци од денот на влегувањето во сила на овој правилник.

Член 67

(1) Стручното мислење од член 35 став 1 на овој правилник треба да се изработи за секоја постоечка техничка опрема, во рок од пет години од денот на влегувањето во сила на овој правилник.

(2) Постоечката техничка опрема треба да се прилагоди за целосно да ги исполнува барањата од националните стандарди, стандардизациски документи и барањата од Правилникот за пуштање на пазар на лифтови и сигурносни уреди за лифтови или Правилникот за безбедност на машини, во рок од 10 години од денот на влегувањето во сила на овој правилник, освен за барањата утврдени со член 69 од овој правилник.

Член 68

(1) Во случај на постоечки лифтови за превоз на лица, лица и стоки или само стоки со пристап на лица во кабината, сопственикот на техничката опрема треба да обезбеди:

- поставување на врати на кабината и индикатор за покажување на спратот, односно станицата, најдоцна до 1.01.2012 година,
- поставување на уред за двонасочна комуникација помеѓу кабината и местото за спасување на патниците, најдоцна до 1.01.2012 година,
- поставување на уред против преоптоварување, најдоцна до 1.01.2012 година,
- поставување на помошно (панично) светло, најдоцна до 1.01.2012 година,

- поставување на заштитна ограда околу патеката на движење на противтегот во јамата од возното окно, најдоцна до 1.01.2012 година,
- поставување на уред за заштита од неконтролирани движења на кабината нагоре до 1.01.2016 година.

(2) Одредбите од став 1 на овој член се однесуваат само на лифтовите кај кои не се предвидени горенаведените уреди и компоненти во проектното решение. Во случај на постоечки лифтови каде што ќе се утврди дека горенаведените уреди и компоненти се предвидени но поради одредени причини се отстранети или неисправни, истите треба да се стават во функција веднаш после утврдувањето на недостатокот.

Член 69

За техничка опрема која е вградена и ставена во употреба во периодот од 6.03.2008 год. до денот на влегување во сила на овој правилник, ќе се изврши постапката на ставање во употреба утврдена со овој правилник, најдоцна до 1.01.2010 год.

Член 70

(1) Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи:

- Правилникот за безбедна употреба на лифтови и за технички преглед на лифтови („Службен весник на Р.Македонија“ бр.23/2007).

(2) Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престануваат да се применуваат:

-Правилникот за техничките нормативи за лифтови на електричен погон за вертикален превоз на товар со кабина во која не е можен пристап на луѓе („Службен лист на СФРЈ“ бр.55/87),

-Правилникот за техничките нормативи за фасадни лифтови на електричен погон („Службен лист на СФРЈ“ бр.19/86)

-Правилникот за техничките нормативи за висечки скелиња на електричен погон („Службен лист на СФРЈ“ бр.19/86) и

-Правилникот за техничките нормативи за подвижни скали и ленти за превоз на луѓе („Службен лист на СФРЈ“ бр.66/78).

Член 71

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 25-180/2
2009 година
Скопје

Министер,
Фатмир Бесими, с.р.

531.

Врз основа на член 25 став 3 од Законот за заштита на потрошувачите при договори за потрошувачки кредити („Службен весник на Република Македонија“ бр. 63/07), министерот за економија, донесе

**П РА В И Л Н И К
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА ПРОПИШУВАЊЕ НА ФОРМАТА
И СОДРЖИНАТА НА БАРАЊЕТО ЗА ДОБИВАЊЕ ДОЗВОЛА ЗА ОДОБРУВАЊЕ НА ПОТРОШУ-
ВАЧКИ КРЕДИТИ И ФОРМАТА И СОДРЖИНАТА НА ДОЗВОЛАТА ЗА ОДОБРУВАЊЕ
НА ПОТРОШУВАЧКИ КРЕДИТИ**

Член 1

Во Правилникот за пропишување на формата и содржината на барањето за добивање дозвола за одобрување на потрошувачки кредити и формата и содржината на дозволата за одобрување на потрошувачки кредити („Службен весник на Република Македонија“ бр. 97/07) во членот 2 став 1 по точката 11 се додава нова точка 12 која гласи:

„Годишната стапка на вкупните трошоци определена согласно методологијата пропишана во Одлука за методологијата за пресметување годишна стапка на вкупните трошоци („Службен весник на Република Македонија“ бр. 105/07) на Народна банка на Република Македонија, во Образец 1“.

Точките 12,13 и 14 стануваат точки 13,14 и 15.

Во став 2 по бројот „12“ се става записка, а зборовите: „и 13“ се заменуваат со зборовите: „13 и 14“.

Член 2

Прилогот 1 се заменува со нов Прилог 1 кој е составен дел од овој правилник.

Член 3

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 25-2391/1
17 февруари 2009 година
Скопје

Министер,
Фатмир Бесими, с.р.

ПРИЛОГ 1

**БАРАЊЕ
ЗА ДОБИВАЊЕ ДОЗВОЛА ЗА ОДОБРУВАЊЕ НА ПОТРОШУВАЧКИ КРЕДИТИ**

1.	ИМЕ НА ПОДНОСИТЕЛОТ НА БАРАЊЕТО	
2.	ЕДИНСТВЕН МАТИЧЕН БРОЈ НА СУБЈЕКТОТ	
3.	РЕШЕНИЕ ЗА РЕГИСТРИРАЊЕ ВО ТРГОВСКИОТ РЕГИСТАР КОЈ СЕ ВОДИ ВО ЦЕНТРАЛНИОТ РЕГИСТАР НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	
4.	СЕДИШТЕ, АДРЕСА И ОПШТИНА	
5.	ПРЕТЕЖНА ДЕЈНОСТ НА СУБЈЕКТОТ	
6.	ДАЛИ Е ОТВОРЕНА СТЕЧАЈНА ИЛИ ЛИКВИДАЦИОНА ПОСТАПКА	